

Sygn. akt IV KK 393/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Sobczak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jan Bogdan Rychlicki

SSN Dariusz Świecki

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Krzysztofa Parchimowicza
w sprawie **M. B.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 12 marca 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w T.

z dnia 30 czerwca 2014 r.

**uchyła zaskarżony wyrok łączny odnośnie pkt 2 i pkt 3 w
części odnoszącej się do pkt 2 i na podstawie art. 572 kpk
postępowanie w tym zakresie umarza obciążając Skarb Państwa
kosztami procesu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 30 czerwca 2014 r., Sąd Rejonowy w T., w odniesieniu do **M. B.**, objął węzłem wyroku łącznego m. in. skazania w sprawach II

K 1234/12 - za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności i II K 98/13 – za czyny z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i inne, na karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzył temu skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności (pkt II wyroku), rozstrzygając jednocześnie w przedmiocie zaliczenia na poczet tej kary okresów rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (pkt III wyroku).

Kasację, na korzyść skazanego, od wyroku łącznego Sądu Rejonowego wywiódł Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść tego wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego – art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k., polegające na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy w przedmiocie wydania wyroku łącznego, co skutkowało połączeniem jednostkowych bezwzględnych kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec M. B. prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego z dnia 25 lutego 2013 r., sygn. akt II K 1234/12 i Sądu Rejonowego z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. akt II K 98/13 mimo braku ku temu podstaw, z uwagi na uprzednią zmianę kary 7 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 1234/12 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. – na karę 30 dni aresztu, na podstawie przepisu art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013, poz. 1247).

Prokurator wniósł o uchylenie wyroku łącznego w zaskarżonej części i umorzenie w tym zakresie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna, dlatego podlegała uwzględnieniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k. Konsekwencją powyższego umotywowany okazał się także wniosek końcowy, co skutkowało uchyleniem wyroku łącznego w zaskarżonej części i umorzeniem postępowania w oparciu o art. 572 k.p.k.

Bezspornym jest, że zdiagnozowane uchybienia wskazanym w kasacji przepisom prawa karnego procesowego i materialnego były następstwem nie dość dokładnej analizy rozstrzygającego Sądu sytuacji procesowej M. B., a w związku z tym niewyjaśnienie wszystkich istotnych z punktu widzenia postępowania w przedmiocie wyroku łącznego okoliczności przedmiotowej sprawy. Taki sposób

procedowania nie zyskuje aprobaty, szczególnie gdy zważy się, że sytuacja procesowa skazanego jest podstawowym elementem weryfikacji i badania, gdy idzie o wydanie wyroku łącznego. Rzetelne zgłębienie jej tajników i okoliczności warunkuje bowiem prawidłowość rozstrzygnięcia w omawianym przedmiocie.

Sąd Rejonowy przeoczył, iż jedno ze skazań w sprawie o sygn. akt II K 1234/12, objętych węzłem wyroku łącznego, na mocy postanowienia z dnia 9 listopada 2013 r. (k.10-akta SN), uległo kontrawencjonalizacji zgodnie z art. art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013, poz. 1247). Przypisane M. B. przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. przyjęło postać wykroczenia z art. 119 kw., a co za tym idzie wymierzona mu pierwotnie kara 7 miesięcy pozbawienia wolności stała się w rzeczywistości karą 30 dni aresztu, którą transformujący Sąd uznał za wykonaną w całości.

Tymczasem, jak podnosi się w orzecznictwie przedmiotu wydany wyrok łączny utraci moc z tego powodu, że jeden lub więcej ze stanowiących jego podstawę wyroków ulegnie uchyleniu lub zmianie. Reguła zawarta w tym przepisie odnosi się *per analogiam* do uchylenia lub zmiany jednostkowo orzeczonej kary wchodzącej w skład kary łącznej, którą orzeczono w tym samym wyroku (zob. m.in. wyroki SN z: dnia 26 września 2011 r., II KK 196/11, LEX nr 960524; dnia 21 listopada 2012 r., III KK 31/12, LEX nr 1232296; dnia 8 sierpnia 2013 r., III KK 203/13, LEX nr 1350556). W przypadkach, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej, zachodzi zmiana (modyfikacja) wyroku w części dotyczącej wymierzonej kary. Jeżeli zatem art. 575 § 2 k.p.k. nie różnicuje przyczyn uchylenia lub zmiany wyroku, który jest podstawą wyroku łącznego, to zmiana ta może wynikać również z ustawowego przeniesienia czynu dotychczas przestępnego do kategorii wykroczeń. Tym samym właśnie w treści art. 575 § 2 k.p.k. znajduje potwierdzenie fakt, że kontrawencjonalizacja połączona z obowiązkiem zamiany kary orzeczonej za przestępstwo na karę przewidzianą za wykroczenie, jako skutkująca modyfikację wyroku jednostkowego, powoduje utratę mocy przez wyrok łączny, a tym samym rozwiązanie orzeczonej nim kary łącznej (jak wskazano, także kary łącznej orzeczonej wyrokiem rozstrzygającym o karach jednostkowych) – czytaj: *uchwała*

Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2014 r., I KZP 3/14, OSNKW 2014, nr 6, str. 44.

Zaistniałe uchybienie niewątpliwie wywarło istotny wpływ na treść wyroku skutkując obrazą art. 85 k.k. W okolicznościach procesowych tego skazanego w żadnym razie łączeniu nie mogła podlegać karą aresztu z karą bezwzględnego pozbawienia wolności. Jak słusznie wskazano w kasacji, w takiej sytuacji doszło do pogorszenia sytuacji skazanego, który odbywałby łączną karę 2 lat pozbawienia wolności zamiast kary 1 roku i 10 miesięcy orzeczonej w sprawie o sygn. akt II K 98/13. W tej sytuacji brak warunków do wydania wyroku łącznego co do skazań: II K 1234/12 i II K 98/13 skutkowało umorzeniem postępowania w oparciu o przepis art. 572 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.